

نشان ارزشمندی

درس

۸

شیشه ماشین پایین بود و هوای پاک و خنک کوهستان صورتش را نوازش می کرد. همین طور که بیرون را نگاه می کرد چشمش به یک تابلوی راهنمایی افتاد. از پدر پرسید: معنای این تابلو چیست؟ پدرش در حالی که سرعت ماشین را کم می کرد پاسخ داد: این تابلو یعنی پیچ خطرناکی در مسیر است. هنوز مسافت چندانی نرفته بودند که دوباره پرسید: این چطور؟ پدر گفت: این تابلوی سبقت ممنوع است؛ یعنی باید با صبوری در مسیر خودمان حرکت کنیم. کمی بعد پدر با اشاره به تابلویی، پیش از آنکه دخترش از او سؤال کند گفت: این تابلو به ما هشدار می دهد که جاده لغزنده است، پس باید با سرعتی که بتوان ماشین را مهار کرد، حرکت کنیم. ریحانه با خودش تکرار می کرد: پیچ خطرناک! سبقت ممنوع! جاده لغزنده است! احتیاط کنید! سبقت آزاد! ...

به نظر شما رانندگی کردن با این همه تابلو دشوار نیست؟ چرا این

تابلوها در مسیر رانندگان قرار داده شده است؟ تا رانندگان بهتر با جاده و مسیر آشنا شوند

و خود را برای موقعیتهایی که احتمال دارد در آن
*** قرار داده شوند آماده کنند

۶۶

۱- احکام اسلامی چه نوع قوانینی هستند؟

قوانین راه سعادت

بیشتر

حذف

اشتراک گذاری

ارسال

1_5857640974.pdf

به نظر شما رانندگی کردن با این همه تابلو دسوار بیست؟ چرا این

تابلوها در مسیر رانندگان قرار داده شده است؟ تا رانندگان بهتر با جاده و مسیر آشنا شوند

و خود را برای موقعیتهایی که احتمال دارد در آن
 *** قرار داده شوند آماده کنند

۱- احکام اسلامی چه نوع قوانینی هستند؟

قوانین راه سعادت

خداوند دانا با شناختی که از مخلوقات خود و نیازهای آنها دارد، تابلوهایی شبیه به تابلوهای رانندگی را در مسیر ما قرار داده است. راهنمایی‌های این تابلوها دو گونه است برخی از آنها ما را به انجام برخی کارهای لازم و ضروری راهنمایی می‌کنند و برخی دیگر از انجام کارهای خطرناک و زیان‌آور بازمی‌دارد. در تمام این موارد، معیار و دلیل این احکام فقط رستگاری انسان است؛ بنابراین، می‌توان گفت احکام اسلامی در حقیقت قوانینی هستند که برای حفظ سلامتی و آرامش روحی و جسمی انسان وضع شده‌اند و توجه به آنها می‌تواند انسان را از انحراف و سقوط به دره‌های هولناک محافظت کند. ۱

احکام مربوط به محرم و نامحرم نمونه‌ای از این قوانین اجتماعی اسلام است.

ما در سال‌های پیش با موضوع محرم و نامحرم آشنا شدیم و دانستیم که گروهی از مردم نسبت به ما محرم و گروه دیگری به ما نامحرم اند.

ضمن مشورت با دوستانتان جدول زیر را در کلاس کامل کنید.

نامحرم‌ها		محرم‌ها	
۱- دختر عمو- پسر عمو- زن عمو- شوهر عمه	۶- خاله- دایی	۱- همسر- شوهر	
۲- دختر دایی- پسر دایی- زن دایی- شوهر خاله	۷- مادر همسر- پدر شوهر	۲- مادر- پدر	
۳- دختر عمه- پسر عمه	۸- عروس- داماد	۳- خواهر- برادر	
۴- دختر خاله- پسر خاله	۹- دختر برادر- پسر برادر	۴- مادر بزرگ- پدر بزرگ	
۵- زن داداش- شوهر خواهر	۱۰- پسر خواهر	۵- عمه- عمو	

پسر خواهر

بیشتر

حذف

اشتراک گذاری

ارسال

۵- عمه-عمو	۱۰- پسرخواهر-	۵-	۱۰- مادر خوانده- پدر خوانده

پسرخواهر

۲- امام صادق(ع) درباره نگاه کردن به نامحرم چه می فرماید؟

۳- نگاه حرام چه گرفتاریهایی برای فرد بوجود می آورد؟

۴- پیامبر اکرم(ص) درباره ی کسانی که به نامحرم نگاه نمی کنند چه می فرماید؟

در این درس با برخی دیگر از قوانین اجتماعی اسلام آشنا می شویم :

۱- حفظ نگاه : وظیفه هر مرد و زن مسلمان در برابر افراد نامحرم، چشم پوشی از نگاه به آنهاست.

امام صادق علیه السلام درباره بی توجهی به این قانون الهی می فرماید :

۲) **نگاه کردن ابه نامحرم | تیری از تیرهای زهر آگین شیطان است که تخم گناه را در دل انسان می کارد و همین برای به گمراهی کشیدن صاحبش کافی است. چه بسیار نگاه های کوتاهی که حسرتی طولانی در پی دارند***

نگاه حرام^۱ علاوه بر آنکه خودش گناهی بزرگ است، مقدمه و زمینه ساز گناهان بزرگ دیگر نیز

به شمار می رود. برخی جرم ها و جنایت های بزرگ، در ابتدا تنها با یک نگاه حرام آغاز شده اند.

میان نگاه و گناه فاصله اندکی است. گاهی زهر مسمومیت این نگاه ها تا آخر عمر در وجود انسان

می ماند و هیچ پادزهری آن را درمان نمی کند^۳ کسی که از «خط قرمزهای» نگاه عبور می کند، به منطقه

«ورود ممنوع» وارد می شود و گرفتار می گردد؛ گرفتار غم، گرفتار حسرت و اندوه، گرفتار ناآرامی و

اضطراب. **وانجام دادن گناه** ^۳

ولی اگر انسان نگاه خود را کنترل کند، پاداش عظیم الهی هم در این دنیا و هم در جهان آخرت

در انتظار اوست.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در این زمینه می فرماید :

۴) **هر کس چشم خود را از نگاه به نامحرم فرو بندد، خداوند شیرینی**

ارتباط با خودش را در دل او ایجاد می کند. ^۴

★ پس بهتر است آرامش خود را فدای لذت های لحظه ای و آنی نکنیم تا شیرینی محبت و آرامش

الهی را در درون خود احساس کنیم. ★

۲- حفظ گفتار : دومین وظیفه هر مسلمان در برابر نامحرم، سخن گفتن با رعایت آداب و حدود

شرعی است. یعنی به گونه ای سخن بگوییم که سبب تحریک آنان نشود.

۱. کافی، ج ۵ ص ۵۵۹ و من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸. * روایت حفظ شود.

۲. علاوه بر نگاه به نامحرم، نگاه کردن به تصاویر و یا فیلم های گناه آلود نیز از نمونه های نگاه حرام است.

۳. کنز العمال، روایت شماره ۱۳۰۵۹.

۵- قرآن درباره حیا داشتن بانوان هنگام سخن گفتن چه می فرماید؟

بیشتر

حذف

اشتراک گذاری

ارسال

۱. کافی، ج ۵ ص ۵۵۹ و من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸. * روایت حفظ شود.
 ۲. علاوه بر نگاه به نامحرم، نگاه کردن به تصاویر و یا فیلم‌های گناه‌آلود نیز از نمونه‌های نگاه حرام است.
 ۳. کنز العمال، روایت شماره ۱۳۰۵۹.

۵- قرآن درباره حیا داشتن بانوان هنگام سخن گفتن چه می‌فرماید؟

۶- علت متفاوت بودن احکام پوشش در زنان و مردان چیست؟

۷- حجاب و پوشش مناسب زن سبب چه چیزهای می‌شود؟

قرآن کریم خطاب به بانوان می‌فرماید :

فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
 فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ
 وَ قُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۵) پس با ناز سخن مگویید،
 که شخص بیمار دل [که به مرض هوسرانی گرفتار
 است] به طمع بیفتد؛
 بلکه به شیوه‌ای پسندیده سخن بگویید. (۵)

انجام هر عملی که سبب تحریک نامحرم شود، حرام است؛ سخن گفتن با لحن‌های نامناسب و استفاده از کلمات و سخنان سبک و مبتذل در برابر نامحرم نمونه‌های این عمل حرام است.

۳- داشتن پوشش مناسب : خداوند بزرگ به هیچ مرد و زنی اجازه نمی‌دهد با بی‌توجهی به اصل پوشش و به نمایش گذاشتن بدن خود، دیگران را به گناه بیندازد و فضای اخلاقی جامعه را آلوده سازد. اما نکته قابل توجه این است که هرچند پوشاندن بدن، وظیفه همه افراد جامعه است، اما مقدار آن در مردان و زنان متفاوت است (دلیل این تفاوت مربوط به نوع آفرینش آنهاست).
 هر قدر ظرافت و جذابیت چیزی بیشتر باشد، محافظت و نگهداری آن نیز دقیق‌تر و حساس‌تر است. به همین دلیل است که انسان‌های عاقل جواهرات و اشیای ارزشمند خود را در دسترس دیگران و در برابر چشم دزدان قرار نمی‌دهند؛ بلکه آنها را در مکان‌هایی حفاظت شده و دور از چشم غارتگران نگهداری می‌کنند.
 حجاب و پوشش مناسب زن سبب می‌شود (زیبایی‌های او در برابر چشم افراد هوسران پدیدار نشود و آنان را به طمع نیندازد. به این ترتیب، زنان می‌توانند با آرامش خاطر به امور فردی و اجتماعی خود بپردازند و محیط نیز برای فعالیت مثبت و سازنده مردان جامعه، سالم می‌ماند).

آثار پوشش نامناسب

نادیده گرفتن احکام حجاب خطرات و مشکلاتی را برای شخص بدحجاب، خانواده او و همچنین تمام جامعه به وجود می‌آورد. ناامنی و مورد آزار قرار گرفتن توسط مردان هوس باز یکی از این خطرات است که به آن اشاره شد.

نتیجه دیگر این مسئله کم‌ارزش شدن زن در جامعه است. پوشش نامناسب باعث می‌شود تا

۱. سوره احزاب، آیه ۳۲.

1_5857640974.pdf

ممچین نام جامعہ به وجود می آورد. نامی و مورد ازار قرار نرسن توسط مردان هوس باری می از این خطرات است که به آن اشاره شد. نتیجه دیگر این مسئله کم ارزش شدن زن در جامعه است. پوشش نامناسب باعث می شود تا

۱. سورة احزاب، آیه ۳۲.

افراد هوسران به زن، تنها به عنوان وسیله ای برای لذت جویی و هوسرانی خود نگاه کنند و شخصیت و جایگاه حقیقی او را به فراموشی سپرند. یک بانوی با حجاب، با پوشش و رفتار متین خود به دیگران می فهماند که حاضر نیست برای خوشایند نگاه های هوس انگیز دیگران خودش را عرضه کند. او ارزش خود را می داند و به خودش احترام می گذارد.

از دیگر نتایج بی توجهی به حجاب که می توان آن را مهم ترین پیامد آن دانست، دور شدن انسان از خداست. خدایی که وقتی تنهای تنها می شویم، وقتی که حتی دوستان نزدیکمان، آنها که نیازمند یاریشان هستیم، رهایمان می کنند، و آن هنگام که هیچ تکیه گاهی برایمان باقی نمی ماند، تنها کسی است که در کنارمان باقی است. خدایی که با عظمت بی منتهاش به ما اظهار دوستی و محبت کرده است، در حالی که نیازی به ما ندارد و سفره نعمت هایش را در برابر ما گسترانده است با اینکه از ما جز ناشکری و ناسپاسی ندیده است. حال آیا شایسته است به جای چنین خدایی، چشم ها و دل های ناپاک را جایگزین کنیم؟ آیا شایسته است نگاه مهربان او را برای جلب نگاه دیگران از دست بدهیم؟ آیا سزاوار است بهشت او را با رفتارها، حرف ها، رابطه ها، نگاه ها و لبخندهایی که پاکدامنی و نجابتمان را نابود می کند، عوض کنیم؟ زندگی ما جاده ای است که در آن به سوی خدا قدم برمی داریم و هر روز که از عمرمان می گذرد، به دیدار و ملاقات با او نزدیک تر می شویم، پس باید خیلی مراقب باشیم؛ مراقب اینکه در مسیر حرکتمان به پرتگاه ها و دره ها سقوط نکنیم، مراقب اینکه پاکی و صفای درونمان را در میانه راه از دست ندهیم. بی توجهی به حجاب یکی از پرتگاه های عمیق این مسیر است. پرتگاهی که ما را از مسیر آرامش بخش خداوند دور می کند و به بهای از دست دادن عمر و ایمان و معنویت، خوشحالی زودگذر و لحظه ای را نصیبمان می سازد.

با کمک هم گروهی های خود بررسی کنید که پوشش مناسب و نامناسب چه تأثیری بر روی خود فرد و نیز اجتماع دارد.

آثار پوشش نامناسب	آثار پوشش مناسب

بیشتر

حذف

اشتراک گذاری

ارسال

1_5857640974.pdf

خانم وندی شلیت^۱ در کتاب «بازگشت به عفاف» می‌نویسد:

تحقیقات نشان می‌دهد هر روز که می‌گذرد، بر گرایش دختران امریکایی به پوشش کامل‌تر افزوده می‌شود. بر اساس یافته‌های محققان، نسل جدید دختران جوان در نیویورک برخلاف نسل‌های قبلی علاقه چندانی به خودنمایی و پوشیدن لباس‌های بدن‌نما ندارند. این تحلیل‌گران معتقدند که دلیل روی آوردن دختران به پوشش بیشتر، آسودگی از آزار دیگران و میل به کنترل خودشان است. به‌طور کلی باید گفت که گرایش به مذهب و رویارویی با فرهنگ رایج بی‌بند و باری، علامت این است که نسل جوان قصد دارد بر خودش نظارت بهتری داشته باشد.^۲

۱. نویسنده امریکایی

۲. «بازگشت به عفاف»، A Return To Modesty, Wendy Shalit, ترجمه ماندانا آجودان، هفته‌نامه زن روز، ش ۱۹۵۴ تا ۱۹۸۴.

پاسخ ۱- هر دو گروه برای کمک به انسان و حفظ سلامتی جسمی و روحی آن است هدف آنها مشخص کردن مسیر انسان است و برای انسانهای که در این مسایل سهل‌انگاری می‌کنند قوانین بازدارنده ای دارند.

پاسخ ۲- حفظ نگاه - حفظ گفتار - حفظ پوشش مناسب

خودت را امتحان کن!

۱- چه شباهتی میان تابلوهای راهنمایی و رانندگی و قوانین دین وجود دارد؟

۲- مهم‌ترین وظایف هر مرد و زن در برابر نامحرمان چیست؟

۳- دو مورد از آثار و پیامدهای بی‌توجهی به حجاب را بیان کنید.

پاسخ ۳- دور شدن انسانها از خدا - ناامنی و مورد آزار و اذیت قرار گرفتن توسط افراد هوسران

بی ارزش شدن زن در جامعه - کالا پنداشتن زن توسط افراد هوسران - از دست دادن شخصیت حقیقی زنان

پیشنهاد

به نظر شما چه چیزهایی سبب می‌شود که بعضی از بانوان در جامعه به مسئله حجاب بی‌توجه باشند؟ شما

می‌توانید درباره این موضوع با افراد آگاه گفت‌وگو کرده و پاسخ را برای دوستانتان در کلاس بازگو کنید.

بیشتر

حذف

اشتراک گذاری

ارسال